

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2CoP/5/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8216206490
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 03. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Muránska
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2017:8216206490.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Mariany Muránskej a sudcov JUDr. Daniely Babinovej a Mgr. Miloša Koleka, v právnej veci starostlivosti súdu o mal. Q. D. E., nar. XX.X.XXXX, mal. L. Q. E., nar. X.X.XXXX, mal. F. Q. E., nar. XX.X.XXXX, všetci bytom T., H. H. XXXX/XX, za účasti matky I. E., nar. XX.X.XXXX, bytom T., H. H. XXXX/XX, zastúpenej JUDr. Matúšom Hríbom, advokátom, so sídlom v Bardejove, Na hradbách 5 a otca Q. E., nar. X.X.XXXX, bytom H. H. XXXX/XX, o zvýšenie výživného, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Bardejov z 30.12.2016, č. k. 4P/303/2016-31 jednohlasne takto

rozhodol:

Potvrďuje uznesenie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. Poukázal na to, že predmetom konania je návrh matky na zvýšenie výživného zo strany otca vo vzťahu k maloletým deťom, ktoré bolo naposledy určené rozsudkom OS Bardejov sp. zn. 1P/4/2012, a to na mal. Q. D. zo sumy 90,- Eur mesačne na 220,- eur mesačne, na mal. L. Q. zo sumy 70,- eur mesačne na sumu 160,- eur mesačne a na mal. F. Q. zo sumy 60,- eur mesačne na sumu 140,- eur mesačne. Zároveň sa matka domáhala vydania neodkladného opatrenia, ktorým by súd uložil otcovi maloletých detí prispievať na ich výživu v sumách po 220,- eur, 160,- eur a 140,- eur mesačne.

2. Súd prvej inštancie poukázal na ust. § 366 Civilného mimo sporového poriadku. Zdôraznil, že rozdiel medzi primeraným výživným, ktoré súd určuje rozsudkom ako rozhodnutím vo veci samej a nevyhnutným výživným, ktoré sa určuje uznesením ako dočasné rozhodnutie je ten, že v rámci konania o veci samej súd vykonáva dokazovanie na zistenie pomerov a možností oprávneného a povinného a rozhodnutie vo veci je komplexné. V rámci rozhodovania o návrhu na vydanie neodkladného opatrenia súd obvykle rozhoduje bez toho, aby zistil pomery a určuje také výživné, ktoré nevyhnutne uspokojuje potreby oprávnených a ktoré im musí povinný prispievať bez ohľadu na svoje pomery. Často je to minimálne výživné, ktoré Zákon o rodine umožňuje uložiť povinnému subjektu. Primerané výživné by malo byť takmer vždy vyššie než nevyhnutné výživné, pričom niekedy môže byť rovnaké (napr. pri minimálnom výživnom), ale v zásade by nemalo byť nikdy nižšie. Súd prvej inštancie mal za to, že výživné určené rozsudkom v konaní 1P/4/2012 je vyššie než nevyhnutné, a preto by vydanie rozhodnutia o výživnom, ktoré by prevyšovalo doteraz právoplatne určené výživné pre každé z maloletých detí bolo v rozpore s ust. § 366 C.m.p.. Návrh preto ako nedôvodný zamietol. Zdôraznil, že vo veci samej po vykonanom dokazovaní určí, či je dôvod na zvýšenie výživného a o akú konkrétnu sumu. Keďže súd rozhoduje v zásade od podania návrhu do budúcnosti, v prípade, ak by pomery otca odôvodňovali zvýšenie výživného, bude nárok maloletých uspokojený aj za obdobie od podania návrhu do právoplatného skončenia konania o zvýšení výživného, v dôsledku čoho právne záujmy maloletých detí na primerané, a teda vyššie výživné bude takýmto spôsobom uspokojený, čo bolo zjavne zmyslom podaného návrhu na vydanie neodkladného opatrenia.

3. Proti tomuto uzneseniu podala včas odvolanie matka maloletých detí, ktorá navrhla uznesenie zmeniť tak, aby bolo nariadené neodkladné opatrenie v zmysle ňou podaného návrhu. Má za to, že súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, a preto sú na jej strane dané odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. e/, h/ C.s.p.. Uvádza, že účelom neodkladného opatrenia je ochrana ohrozeného záujmu maloletého dieťaťa, čo súd nezohľadnil, a k uvedenému nevykonal jediný dôkaz predložený matkou a nie menej významnou skutočnosťou je, že časť skutkových okolností mohol súd poznať aj zo svojej úradnej činnosti v súvislosti s iným konaním, ktoré matka ako dôkaz označila. Matka osvedčila, že správaním otca a jeho matky bola vylúčená s maloletými deťmi z užívania bytu, ktorého je podielovou spoluvlastníčkou, kde tento byt bol aj domovom maloletých detí, musela sa presťahovať s deťmi do 2,5- izbového bytu s tým, že v tomto byte musí platiť nájomné 305,- eur mesačne. Takýmto nemorálnym správaním otca vzniklo navýšenie výdavkov na tento nájom bytu, čím je už dlhšiu dobu ohrozená aj výživa maloletých detí, nakoľko príjem matky na pokrytie týchto nákladov nepostačuje. Poukazuje na zlomyseľné konanie otca, ktorý vzal späť návrh vo veci úpravy práv a povinností k maloletým deťom v konaní Okresného súdu Bardejov sp. zn. 4P/256/2016, v ktorom žiadal zveriť maloleté deti do svojej starostlivosti s argumentáciou, že matka nedokáže zabezpečiť deťom bývanie. Matka s maloletými deťmi je tak už dlhší čas pod finančným a psychickým tlakom, kde matka túto ťaživú situáciu zvláda len zadlžovaním svojej osoby tak, aby mohla zabezpečiť svojim maloletým deťom bývanie a vzhľadom na jej príjem je výživa maloletých detí ohrozená. Výživné určené súdom pred viac ako 3 rokmi bolo primeraným, čo však neznamená, že nateraz vzhľadom na vek maloletých detí a neočakávané výdavky na elementárne potreby ako bývanie, nemôže byť aj nepostačujúcim výživným, s čím matka vzhľadom na nevykonanie dôkazov má za to, že súd nesprávne právne vec posúdil. Ak by vyhodnotil všetky relevantné dôkazy, musel by súd dospieť k záveru, že existuje naliehavosť situácie bezodkladne upraviť pomery vo vzťahu k maloletým deťom a tieto je potrebné stabilizovať v ich záujme. Súd nezdôvodnil svoj odklon od ustálenej súdnej praxe, čím obišiel základný princíp právnej istoty. Poukazuje v tejto súvislosti na uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 11CoP/405/2016. V tomto konaní sa konštatovalo, že na vydanie rozhodnutia o neodkladnom opatrení postačí osvedčenie, že osoba povinná poskytovať výživné je rodičom a osvedčenie schopností a možností povinného. Výživné sa určuje v nevyhnutnej miere a je určené len na uspokojovanie základných životných potrieb oprávneného. Matka má za to, že čo iné ako výdavky na bývanie popri strave, ošatení, hygiene, možno považovať pod zložkou nevyhnutné výživné. Matka označila osvedčila vzniknuté mimoriadne výdavky na maloleté deti, ktoré vznikli v súvislosti s protiprávnym konaním otca, ktorý vylúčil matku a maloleté deti z bývania v ich spoločnej domácnosti, matka musela zabezpečiť nový domov pre seba a maloleté deti, o čom predložila nájomnú zmluvu, kde vznikli matke náklady v súvislosti s platením nájmu a zložením depozitu, ktorý do podania návrhu uhradila a uhrádzala tak, že si musela na tieto náklady požičať finančné prostriedky. Táto situácia preukazuje potrebu dočasnej úpravy pomerov a ohrozenie výživy maloletých. Otcovi nič nebráni po tom, čo umožní svojim maloletým deťom užívať ich domov, aby podal návrh na zrušenie rozhodnutia o nariadení výživného v zmysle návrhu matky. Poukázala tiež na rozhodnutie Okresného súdu Kežmarok o neodkladnom opatrení v obdobnej veci, kde súd zaviazal otca platiť výživným 150,- eur mesačne. V zmysle týchto dôvodov navrhla podanému odvolaniu vyhovieť.

4. Otec sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

5. Odvolací súd vzhľadom na včas podané odvolanie preskúmal uznesenie spolu s konaním, ktoré jeho vydaniu predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 65 až § 67 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len C.m.p.) bez nariadenia pojednávania a zistil, že odvolanie matky dôvodné nie je.

6. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

7. Podľa § 366 C.s.p., neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

8. Neodkladným opatrením sa poskytuje len dočasná úprava, nie definitívna. Predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia je opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana (§ 326 ods. 1 Zákona č. 160/2015 Zb. Civilného sporového poriadku). Samotná lehota na rozhodnutie indikuje, že súd nerozhoduje na základe štandardného dokazovania, ale

vychádza z osvedčenia práv účastníkov a z osvedčenia porušenia týchto práv. Základnou podmienkou na nariadenie neodkladného opatrenia je potreba bezodkladne upraviť pomery účastníkov konania.

9. Ako vyplynulo z obsahu spisu ohľadom určenia výživného pre maloleté deti, v súčasnosti existuje právoplatná súdna úprava. Je zrejmé, že rozsudkom Okresného súdu Bardejov sp. zn. 1P/4/2012 zo 7.2.2013 boli maloleté deti zverené do osobnej starostlivosti matky a otcovi bola uložená povinnosť prispievať na výživu mal. Q. D. E. sumou 90,- eur mesačne, na výživu mal. L. Q. E. sumou 70,- eur mesačne a na výživu mal. F. Q. E. sumou 60,- eur mesačne, a to s účinnosťou od 1.1.2012 do budúcnosti. Výživné v prospech maloletých detí bolo totožným spôsobom určené aj v konaní o rozvod manželstva rodičov maloletých detí a o úpravu práv a povinností rodičov k deťom na čas po rozvode, čo vyplynulo z obsahu rozsudku Okresného súdu Bardejov z 13.9.2013 sp. zn. 3P/72/2012, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 4.10.2013.

10. Neodkladné opatrenie, ktorým súd nariaďuje platenie výživného v nevyhnutnej miere sa nariaďuje na návrh, ak ide o výživné pre inú než maloletú osobu a aj bez návrhu, ak ide o vec starostlivosti o maloletých, a teda, ak oprávnenými osobami sú maloleté deti. Toto neodkladné opatrenie možno nariaďiť, ak je uplatňovaný nárok na výživné, ktorého právny dôvod spočíva v ustanoveniach zákona o rodine. Napriek tomu, že sa osvedčujú aj schopnosti a možnosti povinného, obsahom neodkladného opatrenia bez zreteľa na druh vyživovacej povinnosti je výživné v nevyhnutnej miere. Z tohto vyplýva, že toto výživné je určované len na uspokojovanie základných osobných (životných) potrieb oprávnených. Na túto skutočnosť správnym spôsobom poukázal aj súd prvej inštancie. Ako bolo vyššie spomínané, ohľadom určenia výživného v súčasnosti existuje právoplatné a vykonateľné súdne rozhodnutie, na základe ktorého je povinnosťou otca platiť výživné spolu v sume 220,- eur mesačne pre mal. deti pochádzajúce z manželstva rodičov. Odvolací súd nespochybňuje argumentáciu matky, ktorá poukazuje na to, že s ohľadom na vek maloletých detí a dobu, ktorá uplynula od posledného rozhodnutia o výživnom, môžu existovať dôvody pre iné rozhodnutie o vyživovacej povinnosti zo strany otca, čo však bude predmetom dokazovania a rozhodovania v rámci konania o veci samej, a teda o podanom návrhu matky na zvýšenie výživného. V tomto ďalšom konaní o zvýšení výživného súd vykoná potrebné dokazovanie vo veci a prijme záver o tom, či sú splnené zákonné podmienky pre zmenu doterajšieho súdneho rozhodnutia o výživnom, a to aj s prihliadnutím na existenciu schopností, možností a majetkových pomerov na strane povinného otca.

11. Na základe vyššie uvedeného tak aj odvolací súd konštatuje, že v danom prípade osvedčené skutkové okolnosti neodôvodňujú potrebu úpravy pomerov účastníkov neodkladným opatrením, a preto postupom podľa § 387 C.s.p. bolo napadnuté uznesenie potvrdené ako vecne správne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).